

Valencia

OVER GELD
EN ZIJDE

Mediterraan
leven in
middenleeuwse
straatjes

Met metaalkunst
tot video art

SCHILDERIJEN,
BOURGEOISIE
&
BENLIIURE

Albast voor de adel,
aardewerk voor het volk

- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11

ZIN
IN EEN
CULINAIRE
WERELDREIS?

BLIK
OMHOOG
EN KIJKEN
MAAR

MODERNISME

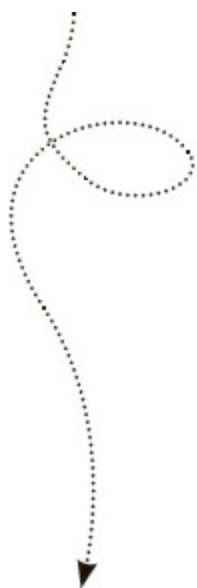
en geld regeren

MET
UITNEEMBARE
KAART

Valencia

Uitgeverij ANWB

Inhoud

Het belangrijkste eerst

Dit is Valencia

Valencia in cijfers

Wat is waar?

Kodakmoment

Fruitig, zonnig, warm ...

Kodakmoment

Iedereen doet mee

Kodakmoment

Oorverdovend leven

Het kompas van Valencia

15 manieren om je onder te dompelen in de stad

1

Het hart van de stad – **Plaza de la Reina**

2

Het kloppend hart van Valencia – **Plaza de la Virgen**

3

Jugendstil van het zuiverste water – **de Mercado Central**

4

Ooit het centrum van de macht – **de Lonja de la Seda**

5

Het oudste deel van de stad – **Barrio del Carmen**

6

Het museum voor moderne kunst – **het IVAM**

7

Cultureel erfgoed van de stad – **Casa-Museo Benlliure**

8

Schitterend keramiek – **Palacio del Marqués de Dos Aguas**

9

Architectuurwandeling – **van het station naar het stadhuis**

10

Het exclusieve Valencia – **Ensanche**

11

De multicultiwijk – **Ruzafa**

12

Rumoerig en soms een beetje eng – **Fallas, het voorjaarsfeest**

13

Valencia's levensader – **Jardines del Turia**

14

Een stad binnen de stad – **Ciudad de las Artes y las Ciencias**

15

Strand aan de Middellandse Zee – **Playa de la Malvarrosa**

Museumlandschap van Valencia

Feestdagen – diep doorleefde traditie

Het Moorse erfgoed

Pauze, even rebooten

Overnachten

Eten en drinken

Winkelen

Uitgaan

Reisinformatie

Hoe zegt u?

Register

Fotoverantwoording

Colofon

Herinner je je deze nog?

Het belangrijkste eerst

Ook in de winter een zomer gevoel

De stadsrand van Valencia biedt niet alleen zomers strandvertier, maar ook in de minder warme maanden kun je heerlijk over de boulevard flaneren en in een van de vele restaurants iets eten. Terwijl het thuis koud en grijs is, geniet je hier van de warmte van Valencia.

Valenciaans levensgevoel

'Een feest voor de zintuigen', dat is de Mercado Central. De centrale markt van Valencia is niet alleen een parel van Jugendstilarchitectuur, maar ook een bonte en vrolijke mix aan kleuren en geuren en een voortdurend komen en gaan van handelaren en bezoekers.

Mijn lievelingsmoment in Valencia

Het mediterrane avondlicht, zo zeggen ook schilders en fotografen, heeft in

Valencia een heel bijzondere en warme gloed. Dat is een van de redenen waarom de avonduren op de Plaza de la Virgen voor mij tot de mooiste momenten van de dag behoren.

Het modernismo

De architecten van rond 1900 hebben niet alleen simpelweg huizen gebouwd, maar dankzij de Spaanse versie van de Jugendstil, het modernismo, hebben ze Valencia heel veel prachtig gedecoreerde gevels geschonken. Vooral tijdens een wandeling door de wijk Ensanche valt je oog op al dit fraais, met als hoogtepunt misschien wel de Mercado de Colón.

Social Food

Met hun paella zijn de Valenciano's de uitvinders van het 'gezellige eten'. Het kost ongeveer een uur om een echte paella te bereiden, en dat uur kun je gebruiken om gezellig te kletsen en wat lekkere tapas te verorberen. Bij een echte paella eet je uit de pan, die in het midden van de tafel staat. Probeer het eens, bij voorkeur in een restaurant aan het strand.

Geef je over aan de charme van de oude stad

Smalle straatjes, verborgen pleintjes, dichtgespijkerde deuren maar ook prachtig opgeknapt huizen: dat vind je allemaal in de historische wijk El Carmen. De charme van oude stad van Valencia zit 'm in de mix van oud en nieuw en van gisteren en vandaag. Zowel de inwoners als de toeristen vallen ervoor. Ga mee met de flow, laat je meevoeren door de sfeer en laat de schoonheid van Valencia op je inwerken.

Bijzonder sinaasappelsap

Agua de Valencia is niet het leidingwater van de stad, maar een mix van cava, sinaasappelsap en sterkedrank (vaak wodka en cointreau). Trakteer jezelf op deze lekkere cocktail, bijvoorbeeld in café Infanta. Het prikkelende en verfrissende Valenciaanse water lest niet alleen de dorst ...

Alleen maar Spaans

Valencia is pas kort geleden ontdekt door buitenlandse toeristen en veel inwoners spreken geen of nauwelijks Engels. Pak gerust je taalgids Spaans erbij. De Valenciano's waarderen het als je probeert hun taal te spreken en zullen alles doen om je te begrijpen.

Onvergetelijk uitzicht

Voordat je Valencia weer verlaat raad ik je aan tot slot (nogmaals) de Miguelete-toren te beklimmen. Vanaf de top heb je een prachtig uitzicht over de oude stad, het binnenland en de Middellandse Zee, met aan de horizon de Costa Blanca. Het panorama vormt een herinnering aan deze mooie stad die je thuis kunt blijven koesteren.

Na veertig jaar in Zwitserland gewoond te hebben was het duidelijk: de volgende veertig jaar wilde ik in de stad van mijn vader leven, omringd door mijn grote, typisch Spaanse familie. Ik heb de stap inderdaad genomen, en nu is Valencia mijn thuis.

Vragen? Ideeën?

Laat het me weten! Mijn adres bij de ANWB:

@ anwbmedia@anwb.nl

Dit is Valencia

Valencia behoort tot het echte, authentieke Spanje. Hoewel het de op twee na grootste stad van het land is, is deze metropool aan de Middellandse Zee een onbekende bestemming. Gelukkig maar! In tegenstelling tot de costa's struikel je hier niet over je landgenoten. Ook kom je niet terecht in demonstraties van bezorgde inwoners en is er geen sprake van almaar groeiende bezoekersaantallen zoals in Barcelona. Hier is Spanje nog Spanje. En Valencia mag dan in de schaduw staan van de costa's en Barcelona, eigenlijk is dat een prima plek: in het vaak warme Spanje kun je immers maar beter de schaduw opzoeken!

Een 'aardige' stad, ...

Valencia ligt aan de Middellandse Zee, of toch niet? Het stadscentrum in ieder geval niet, maar ligt slechts een paar kilometer van de kust verwijderd. De economie van de regio en het karakter van de inwoners zijn dan ook niet zozeer door de zeevaart beïnvloed, als wel door de landbouw. De Valenciano's zijn gehecht aan hun geboortegrond en zijn praktische en pragmatisch aangelegde mensen. Een goed voorbeeld van die gehechtheid is de paella, die in het buitenland foutief als het Spaanse nationale gerecht wordt gezien maar zijn oorsprong in de rijstvelden ten zuiden van Valencia vindt. Traditioneel waren het de rijstboeren bij wie de paella op tafel kwam, als gemeenschappelijke maaltijd voor iedereen: een eenvoudig eenpansgerecht. Tot op de dag van vandaag is het gebruik de paella met een lepel direct uit de pan te eten. Deze sociale benadering van gezamenlijk eten is overigens ook in chiquere restaurants heel gewoon.

... die zich heeft geopend voor de zee

Ooit leefde Valencia met zijn rug naar zee. Vroeger zorgde een tram voor de verbinding tussen de stad en het strand direct naast de haven. Onderweg reed je door de sinaasappelboomgaarden. En tot halverwege de jaren tachtig van de vorige eeuw reed je met de auto niet *naar* het strand, maar reed je met de auto het strand *op*, vooral 's nachts, om feest te vieren. Toen besloten de stedenbouwkundigen om Valencia met de zee te verbinden. Er werd een kilometerslange, door palmen en restaurants omzoomde boulevard aangelegd, op het strand werden speelveldjes gecreëerd, er verschenen hellingbanen voor

rolstoelen en er werden douches gebouwd. Tegenwoordig kan het stadsstrand van Valencia, het Playa de la Malvarrosa, de vergelijking met beroemdere badplaatsen glansrijk doorstaan.

Onrustige tijden

Deze ontwikkeling verliep echter niet rimpelloos. Als je in Spanje over Valencia praat, komt het gesprek vroeg of laat op mislukte plannen en op gemiezemuis van lokale politici. En op de Ciudad de las Artes y las Ciencias, de Stad van de Kunst en de Wetenschap, waarvan de bouw een veelvoud van het gereserveerde budget heeft gekost. Of op het Formule 1-circus, dat in 2008 voor miljoenen euro's naar Valencia werd gehaald. Uiteindelijk vond het racespektakel hier maar vijf keer plaats en in 2012 werd het zelfs helemaal afgeblazen omdat de stad en de regio Valencia als gevolg van de economische crisis niet meer aan hun financiële verplichtingen konden voldoen. Het architectuurcomplex van de Ciudad de las Artes y las Ciencias en de autoraces hebben weliswaar toeristen getrokken, maar bij de bevolking kunnen beide projecten op weinig sympathie rekenen. Te duur, te veel humbug.

's Avonds met vrienden door de straatjes van de oude stad struinen en genieten van tapas, tinto de verano of een biertje. Zo simpel is het.

Vivir la vida

Het zijn dan ook de eenvoudige dingen die het leven in Valencia bepalen. Het karakter van de Valenciano's wordt gevormd door mediterrane rust en levensvreugde. Misschien dankzij de zon, die driehonderd dagen per jaar boven

de stad staat te stralen. Het leven speelt zich voor een belangrijk deel af in parken, op markten, op de wandelboulevards, in de cafés en op terrassen. Het is heel gewoon om in januari langs het Malvarossa-strand van het zonnetje te genieten, of om op zondag een wandeling door het centrum te maken en ergens wat tapas te eten. De Valenciano's laten zich zelden opjuttten, hooguit als het over de toestand van het land gaat of over voetbal. Leuk voor toeristen is dat Valenciano's ook graag met vreemdelingen een praatje aanknopen. Geen wonder dat zelfs Valenciano's die de hele wereld hebben gezien beweren dat je nergens zo goed kunt leven als in deze stad. Weliswaar is het inkomen per hoofd van de bevolking lager dan in Noord-Europa, maar de levensvreugde per hoofd van de bevolking is een stuk hoger. *Vivir la vida*, van het leven genieten, is dan ook het motto van Valencia. En dat kan ook de bezoeker aan de stad ervaren en meebeleven. Laat je meevoeren door de Valenciaanse versie van het dolce vita en geniet van de stad en van het leven.

Valencia in cijfers

2

talen worden hier gesproken: Castiliaans en Valenciaans.

2

keer is FC Valencia doorgedrongen tot de finale van de Champions League.

6

km ligt er tussen het centrum van de stad en het strand.

9

km lang is het park in de voormalige bedding van de Turia.

10

euro ongeveer betaal je voor een lunch in een tentje waar ook de lokale bevolking komt.

17

markthallen zijn van maandag tot en met zaterdag geopend.

19

wijken telt de stad.

21

verschillende sinaasappelsoorten komen er uit Valencia.

57

busverbindingen doorkruisen Valencia.

60

m breed is het zandstrand van Malvarrosa.

120

kilo vuurwerk wordt er tijdens een mascletá tot ontploffing gebracht.

200

euro ben je kwijt als je een boete voor fout parkeren krijgt.

207

traptreden leiden naar de top van de toren van de Migueletekerk.

276

Valenbisi-stations, waar je heel simpel een fiets kunt huren.

300

dagen per jaar schijnt de zon - minimaal.

500

verschillende diersoorten zijn er te zien in de onderwaterdierentuin Oceanográfico.

520

jaar lang heersten de Moren in en rond Valencia.

700

Fallas-monumenten branden er in de nacht van 19 maart.

55.000

voetbalfans passen er in het Mestalla-stadion.

105.740

mensen in klederdicht namen in 2014 deel aan de Ofrenda de Flores.

67.000.000

ton goederen wordt er overgeslagen in de haven Valencia (2014).

5000
kilo rijst is er gebruikt
voor de grootste paella
ter wereld.

Wat is waar?

De meeste bezienswaardigheden in Valencia zijn te voet bereikbaar, want het centrum van de stad is niet zo groot. Eigenlijk hoef je alleen maar van de metro gebruik te maken om van de luchthaven naar de stad te gaan, of voor een uitstapje naar het strand.

Het hart van de stad

Het hart van de stad bestaat uit de straten en pleinen binnen de eerste ringweg, de Calle Colón en de Calle Guillém de Castro, en de Jardines del Turia. Dit gedeelte wordt gewoonlijk aangeduid als het 'centro'. Daarbinnen vormen de **Plaza del Ayuntamiento** (M kaart 2, E 4/5), met het stadhuis en het hoofdpostkantoor, de **Plaza de la Reina** (M kaart 2, E 3), met de kathedraal, en het **stadspark Parterre** (M kaart 2, F 4), met het aangrenzende warenhuis El Corte Inglés, een centrale driehoek waarbinnen de meeste buslijnen van de stad samenkomen. Een absolute aanrader in de binnenstad is de **Mercado Central** (M kaart 2, D/E 4).

Ciutat Vella

In het stadscentrum ligt ook de oude stad, die op haar beurt uit verscheidene wijken bestaat. De bekendste is de **Barrio del Carmen** (M kaart 2, D/E 2/3), en vaak wordt de hele oude stad dan ook El Carmen genoemd. Een goede uitvalsbasis om de wirwar aan kronkelstraatjes te verkennen is de net niet in El Carmen gelegen **Plaza de la Virgen** (M kaart 2, E 3), direct achter de kathedraal. El Carmen is heel populair en 's avonds en 's nachts is er van alles te doen. Het is de uitgaanswijk van Valencia bij uitstek: kroegen en clubs, restaurants en boetieks doen je snel vergeten dat je de volgende dag weer moet opstaan.

Ensanche

De in een schaakbordpatroon aangelegde straten van Ensanche dateren uit de 19e eeuw en zijn het resultaat van de toenmalige stadsuitbreiding. Tegenwoordig vind je hier de mooiste en duurste woningen van Valencia. Het stadsbeeld wordt gedomineerd door prachtige Jugendstilgebouwen, met als onomstreden hoogtepunt de **Mercado de Colón** (M F 5) met zijn chique cafés en eetgelegenheden. Recentelijk zijn enkele zijstraten tussen de Calle Colón en de Gran Vía Marqués de Turia heringericht: de trottoirs zijn verbreed, er zijn bomen geplant en zelfs fietsparkeerplaatsen aangelegd.

Extramuros

Tussen de eerste en de tweede ring en ten zuiden van de Ciutat Vella strekt zich de wijk Extramuros uit, wat 'buiten de stadsmuren' betekent. Het gaat om een bescheiden maar authentieke woonwijk. In dit deel van Valencia, dat aan het Turia-park grenst, ligt ook de **Botanische Tuin** (M C 3) van de stad, waardoor de wijk ook vaak aangeduid wordt met **Botánico**.

Barrio de Ruzafa

Tot enkele jaren geleden was **Ruzafa** (M E/F 6/7) een verwaarloosd stadsdeel, waar immigranten uit Marokko en China zich tussen de hier van oudsher wonende Spanjaarden vestigden. In het zog van de sanering van het

aangrenzende spoorwegemplacement heeft deze multiculturele wijk zich tot een nieuwe trendy hotspot van Valencia ontwikkeld. Innovatieve restaurants en trendy bars hebben hier hun deuren geopend en hebben van Ruzafa de 'place to be' gemaakt.

Cabañal

Het deel van Valencia dat zich langs de kust ontwikkelt, wordt op grond van zijn oorspronkelijke ongeordende ontwikkeling als Poblats Marítims (Zeedorpen) aangeduid. Oorspronkelijk een vissersdorp buiten de poorten van de stad is Cabañal ook vandaag de dag nog een tamelijk in zichzelf gekeerde wijk, waar traditie en moderne ontwikkelingen met elkaar in botsing komen. Rond de mooie **markthal** (🏠 kaart 4, Aa 4) staan nog oude woonhuizen met één verdieping. De in het kader van de 32e America's Cup nieuw ingerichte **haven** vormt het moderne tegenwicht. Hier staan enkele futuristische gebouwen, waaronder het **Veles e Vents** (🏠 kaart 4, Ba/Ca 5).

Campanar

Waar enkele jaren geleden nog sinaasappelbomen groeiden en lege fabriekshallen stonden, verheffen zich nu moderne stadswijken, zoals Campanar aan de noordwestelijke rand van de stad. Hoogbouw omzoomt de **Avenida de las Cortes Valencianas** (🏠 A 1), aan het eind waarvan het **Palacio de Congresos** (🏠 kaart 3) staat, ontworpen door de Britse toparchitect Sir Norman Foster.

Avenida de Francia

Tussen het Turia-park en de brede straten naar de haven is tijdens de bouwhausse van begin 21e eeuw een compleet **nieuwe woonwijk** (🏠 J 6, K 6/7) verrezen. Lange tijd stonden veel woningen leeg, maar de afgelopen jaren is ook in dit deel van Valencia het leven doorgedrongen. Niet in de laatste plaats dankzij de nabijgelegen Ciudad de las Artes y las Ciencias, de Stad van de Kunst en de Wetenschap, hebben in deze omgeving tal van winkels hun deuren geopend. Daarnaast hebben zich hier behoorlijk wat hotels en restaurants gevestigd.

Kodakmoment

Fruitig, zonnig, warm ...

In Midden- en Noord-Europa wordt de sinaasappel bijna beschouwd als een exotische vrucht. In Valencia groeit hij niet alleen in de omgeving maar zelfs midden in de stad. Op een of andere manier belichamen deze zuidvruchten ook het levensgevoel van deze mediterrane metropool: in de winter, als het elders in Europa koud en grijs is, koesteren de rijpe vruchten zich in de warme en behaaglijke winterzon. Sinaasappelbomen verliezen hun blad niet maar blijven het hele jaar groen. Ook dat hoort bij de zonnige kant van het leven in Valencia.

Iedereen doet mee

De oude wijk El Carmen is niet alleen het historische centrum van Valencia, maar sinds mensenheugenis ook het ontmoetingspunt om samen een drankje te drinken. Tegenwoordig zijn de straatjes en pleinen leuker dan ooit, met gezellig drukke cafés en charmante kleine winkels. Typisch Valencia: El Carmen is ook een smeltkroes van generaties, want in deze stad is niemand te jong of te oud om van het leven te genieten. Oud en nieuw, traditie en moderne tijdgeest: alles komt samen in het hart van El Carmen.

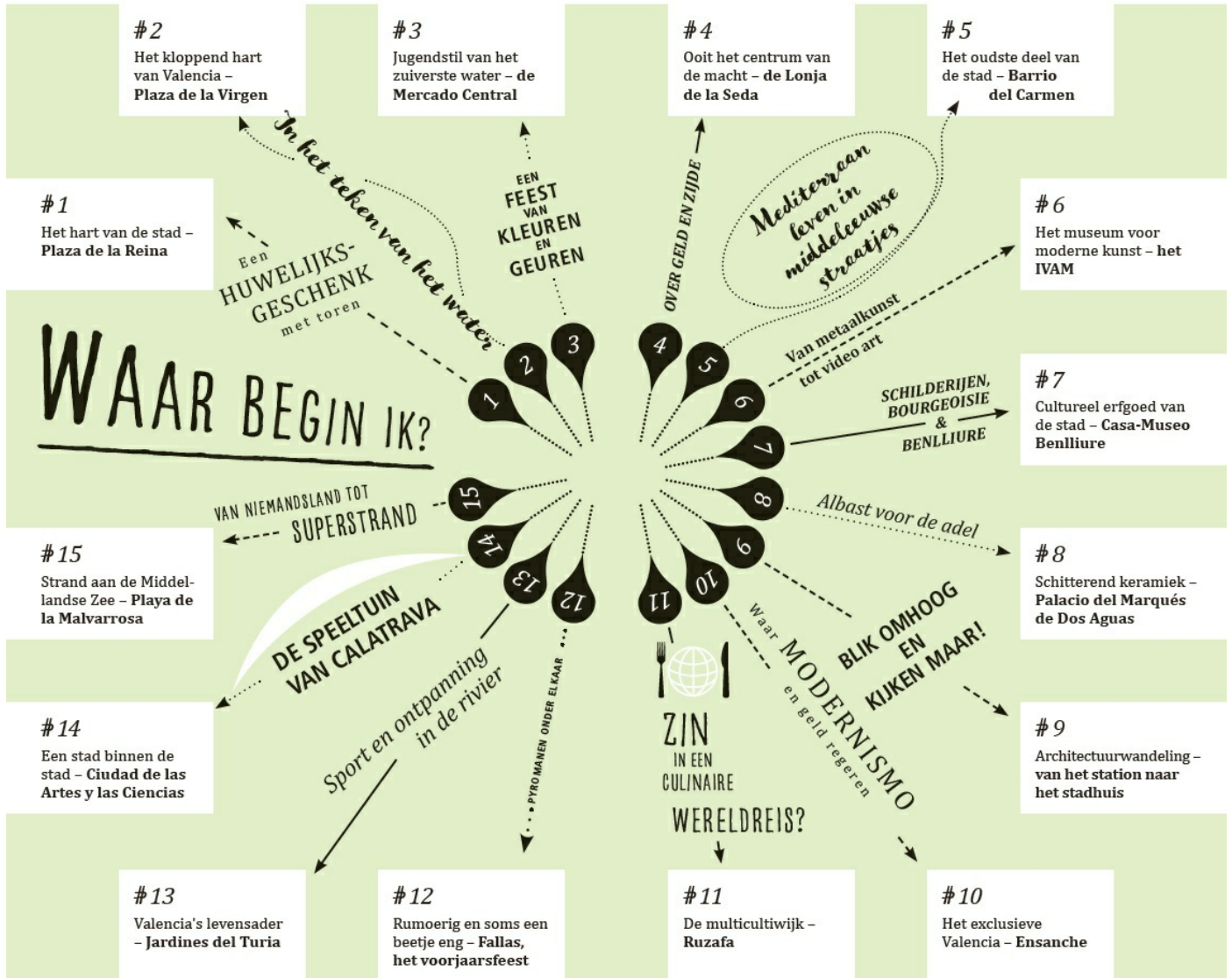

Oorverdovend leven

Wat voor veel toeristen alleen maar herrie en chaos is, is voor Valenciano's pure levensvreugde en het absolute hoogtepunt van het jaar. Want tijdens Fallas nemen de inwoners van deze stad niet alleen met oorverdovend vuurwerk afscheid van de winter, maar laten ze ook hun spot jegens de overheid de vrije loop, vereren ze de beschermheilige van de stad met een kleurrijke bloemenprocessie en vieren ze op straten en pleinen tot diep in de nacht de komst van het voorjaar.

Het kompas van Valencia

1

Het hart van de stad – **Plaza de la Reina**

Spanjaarden associëren de stad Valencia meestal met de kerktoren El Miguelete. Die staat op de Plaza de la Reina, in het hart van de stad.

Niet alleen bezoekers vallen voor de Plaza de la Reina; ook de Valenciano's komen hier graag, maar hebben weinig belangstelling voor de souvenirs.

'Ik geef mijn verloofde ter ere van ons huwelijk een eigen plein cadeau!' Dat dacht koning Alfonso XII toen hij op 23 januari 1878 in de kathedraal van Valencia met María de las Mercedes d'Orléans trouwde, en liet vervolgens de gebouwen tegenover de Mariatoren van de kathedraal afbreken. Zo ontstond de

Plaza de la Reina, een huwelijksgeschenk, waar je tegenwoordig tussen de kleine sinaasappelbomen heerlijk even kunt uitblazen. De achthoekige **kerktoren El Miguelete** 1 rijst als een koningin boven het plein uit. Hij staat er sierlijk bij, los van de kathedraal. Misschien is deze 'onafhankelijkheid' wel de reden waarom de Miguelete voor de inwoners van Valencia van zo'n grote betekenis is; hij staat dan ook symbool voor hun stad.

Uitzicht op zee en de Costa Blanca

Een smalle wenteltrap van precies 207 treden voert omhoog naar het uitkijkplatform van El Miguelete, dat zich op een hoogte van 51 m bevindt. Je kunt er genieten van een fantastisch uitzicht: vlak onder je liggen de doolhofachtige straatjes van de oude binnenstad van Valencia, aan de horizon schittert het blauw van de Middellandse Zee en in het zuiden tekent zich de kust van de Costa Blanca af. Je bent hier ook vlak bij de klokken. De grootste is de 'Miguel', waar de Miguelete naar is genoemd. De 7,5 ton wegende bronzen klok dateert uit 1539.

Zeveneneenhalve ton in gewicht, maar toch lijkt de naar Michael of Miguel vernoemde klok - en naamgevers van de toren - te zweven.

Eén kathedraal, drie portalen en drie periodes

Het grootste deel van de **kathedraal van Valencia** 2 is tussen de 13e en 15e eeuw tot stand gekomen; in de daaropvolgende eeuwen zijn er nog afzonderlijke gedeelten bijgebouwd. Zo komt het dat de kathedraal zowel romaanse, gotische als barokke invloeden vertoont, hetgeen uitstekend te zien is aan de drie toegangspoorten. Het **oudste portaal** 3, in romaanse bouwstijl, komt uit op de kleine Plaza de la Almoina. De gotische **Puerta de los Apóstoles** 4 biedt toegang tot de Plaza de la Virgen. De originele stenen apostelbeelden, waar deze ingang naar genoemd is, worden in het kathedraalmuseum bewaard.

Dit portaal is vooral bekend omdat het Tribunal de los Aguas (Watertribunaal) van Valencia hier elke donderdag om 12 uur bijeenkomt, en dat al sinds duizend jaar! De hoofdingang van de kathedraal, de **Puerta de los Hierros** 5, dateert uit 1703. Dit barokke portaal, de 'ijzeren poort', is opgebouwd uit drie lagen en is versierd met talloze zuilen en heiligenfiguren. Het is gewijd aan Maria, de Moeder Gods – vandaar de letter 'M' vlak boven de boog.

Als een ingewikkeld tapijtpatroon is het glas in het rozetvenster van de kathedraal geplaatst. Het mediterrane licht geeft de kleuren een bijzondere glans.

Verborgene schilderijen van Goya

Wie de kathedraal binnengaat, heeft aanvankelijk het idee in een nogal sobere kerk te staan, omdat de zuilen en het plafondgewelf heel eenvoudig zijn. De rijkversierde kapellen zijn echter allesbehalve sober. Iets verder bevindt zich een voor kunstliefhebbers bijzonder interessante kapel, die aan San Francisco de Borja gewijd is. De twee olieverfschilderijen aan de zijwanden zijn van de hand van een van de bekendste Spaanse kunstenaars, Francisco Goya (1788). Aan de linkerkant van de kapel is de Marqués de Llombai afgebeeld, en aan de rechterkant zie je Francisco de Borja.

INFO EN OPENINGSTIJDEN

El Miguelete 1, **kathedraal van Valencia** 2: www.catedraldevalencia.es, ma.-za. 10-17.30, zon- en feestdagen 14-17.30, 's zomers tot 18.30 uur, toegang tot 45 min. voor sluitingstijd, kathedraal € 5, El Miguelete € 2.

Iglesia Santa Catalina 6: Pl. de Santa Catalina s/n.

Valencia Bus Turístic: Pl. de la Reina, www.valenciabusturistic.com (zie ook). Hier beginnen drie verschillende toeristische bustochten door de stad.

Paardenkoetsen: het lijkt romantisch, maar een paardenkoets is niet echt aan te raden. Ook met dit vervoermiddel kom je vaak vast te zitten in het verkeer.

ETEN EN DRINKEN

Rond de Plaza de la Reina zitten tal van restaurants en cafés; toeristen komen er graag. Ongecompliceerd tapas eten kan onder andere in de **Taberna de la Reina** 1 (Plaza de la Reina 1, tel. 963 15 22 14, www.grupolareina.com, dag. 9-24 uur). Alle tapas worden hier met een houten prikkertje op een plakje brood vastgestoken, de gasten nemen een bord en kiezen zelf wat ze willen hebben, en aan de hand van het aantal prikkertjes wordt er afgerekend.

Niet ver van El Miguelete zit restaurant **La Lola** 2 (zie ook, Subida del Toledano 8), een van de bekendste

restaurants van Valencia. In de schaduw van de Miguelete schotelt eigenaar Jesús zijn gasten innovatieve gerechten voor, bereid met producten die die dag vers op de Mercado Central verkrijgbaar zijn. Ooit ijs met tortillasmaak gegeten? Of met linzenaroma? **Linares** 3 op de Plaza de la Virgen 96 (hoek Plaza Santa Catalina) heeft naast de gebruikelijke smaken ook allerlei soorten exotisch ijs. Wie niet waagt ...

Uitneembare kaart 2, E 3 | Bus 4, 6, 8, 9, 11, 16, 28, 70, 71, Reina

Het middelpunt van de kathedraal wordt gemarkeerd door een **koepel** van 40 m hoog en het **hoofdaltaar**, waar twaalf olieverfschilderijen met taferelen uit het leven van de Maagd Maria hangen. Ze zijn het werk van Hernando de Llanos en Hernando Yáñez, beiden leerlingen van Leonardo da Vinci, die er vanaf 1507 samen aan hebben gewerkt.

De koepel en het hoofdaltaar vormen het middelpunt van de kathedraal.

Waar de koppen rolden

Ook een wandeling rond de kerk is erg de moeite waard. Rechts naast de hoofdingang, aan de rand van een klein plantsoen, staat een bronzen model van de kathedraal, waardoor je een goed overzicht krijgt van het hele bouwwerk. Via een smalle steeg kom je op de Plaza de la Almoina met de **romaanse ingang** van de kathedraal. Naast de rechter toegangsboog zie je ongeveer op heuphoogte een steen met **diepe kerven**. Hier wette de beul de bijl waarmee hij de 'kettters' die door de Spaanse inquisitie ter dood waren veroordeeld, terechtstelde.

Als je iets verder langs de muur van de kerk loopt, kom je bij een nis met dikke tralies ervoor. In 1238, na de herovering van Valencia op de Arabieren, liet Rey Don Jaime I (koning Jacobus I van Aragón) in deze kleine kapel de eerste christelijke mis opdragen. De kapel maakte deel uit van een kerk die hier vroeger stond.

Hoewel de Miguelete in heel Spanje beroemd is, doet de klokkentoren van de Iglesia Santa Catalina daar bij de Valenciano's niet voor onder.

In de schaduw van El Miguelete

Aan de overkant van de Plaza de la Reina staat rechts, iets verscholen, de **Iglesia Santa Catalina** . De fiere **klokkentoren** is vanaf de Calle de la Paz goed te zien. De toren werd in de 17e eeuw in barokstijl gebouwd, de klokken zijn in 1729 in Londen gegoten. De Santa Catalina zelf, die naar schatting in 1245 werd gebouwd, is een van de oudste kerken van de stad. Vanbinnen is deze kerk weliswaar niet zo spectaculair als de nabijgelegen kathedraal, maar de gewijde sfeer die er hangt is heel speciaal.

→ OM DE HOEK

Rond de Plaza de la Reina vind je niet alleen, maar ook rustige plekken. De kleine **Plaza Lope de Vega** ten zuiden van de kathedraal leidt naar de Mercado Central en het is er dan ook vaak druk. De paar restaurants die hier zitten zijn

volledig op toeristen ingesteld. In de **Calle Avellanas** 🏠, waar ooit veel **antiquairs** zaten, is het daarentegen heerlijk rustig.

2

Het kloppend hart van Valencia – Plaza de la Virgen

Als de zon ondergaat en de straatlantaarns het 'Plein van de Maagd' in een warm licht zetten, ontdek je de bijzondere sfeer en de magie van deze plek. De Valenciano's houden van het plein omdat geschiedenis, hartstocht en een mediterraan levensgevoel er samenkomen.

Marmer en magie: het plein van de schutpatrones van Valencia.

Wordt de Plaza de la Reina als het hart van de stad beschouwd, dan is de nabijgelegen Plaza de la Virgen de ziel van Valencia. Ver weg van de

verkeersdrukte maar vol levenslust: ambtenaren in dienst van de regering van de autonome regio Valencia lopen gehaast van de ene afdeling naar de andere, gelovigen gaan met neergeslagen ogen de basiliek binnen en kinderen spelen rond de fontein en jagen de duiven op. 's Avonds oefenen skateboardende jongeren hun kunststukjes op het marmeren plaveisel van het plein en treffen de inwoners van de stad elkaar voor een uitgaansavondje in de Barrio del Carmen. Niet voor niets komen hier in de weekends van met name het voor- en najaar veel huwelijksfotografen en bruidsparen: de basiliek en de Turiafontein vormen samen met de magische sfeer de ideale omgeving voor de jonggehuwden om het trouwalbum van fraaie plaatjes te voorzien. Toeristen genieten vooral van de cafés en terrassen, nemen een slok en laten de sfeer op zich inwerken. Ik ben er zeker van dat het mediterrane tempo ook jou zal bevallen. Pas als je je daaraan overgeeft, ben je echt in Valencia aangekomen.

Basilica de la Virgen de los Desamparados

De schutspatrones

De **Virgen de los Desamparados** is onderdeel van de identiteit van de stad en daarmee van iedere inwoner, ook niet-gelovigen. Het beeld van de heilige Maagd van de weerlozen is voor de vele gelovigen en nieuwsgierigen de werkelijke reden om hier te komen, en niet zozeer het gebouw met eenvoudige gevel waarin het zich bevindt: de **Basilica de la Virgen de los Desamparados** [1](#). De oorsprong van de Virgen de los Desamparados is terug te voeren tot 1416, toen ze tot beschermheilige van het ziekenhuis van Valencia werd uitgeroepen. Zieken die zwak en zonder bescherming waren, de *desamparados*, moest ze terzijde staan. In 1667 kreeg het Mariabeeld onderdak in de tussen 1652 en 1667 gebouwde basiliek en in 1885 werd de Virgen de los Desamparados door de paus officieel tot schutspatrones van de hele stad verheven. Als je het gedrang in de basiliek wilt vermijden maar toch een snelle blik op het beeld van de beschermheilige wilt werpen, kun je naar het grote **zijportaal** [2](#) gaan, van waaruit het interieur van de basiliek goed te zien is.

Toch verdient ook de **basiliek** zelf een bezoek. De blauwe koepel, die wat vreemd uit het gebouw oprijst, bevat indrukwekkende **fresco's**, die in 1701 door de beroemde barokkunstenaar Antonio Palomino zijn aangebracht.

De traditionele meisjesnaam in Valencia: **Desamparados**, en de afkorting daarvan, Amparo, verwijzen naar de stedelijke beschermheilige. De typische jongensnaam in Valencia is **Vicente**, naar de twee schutpatronen van de stad, San Vicente Mártir en San Vicente Ferrer.

Het water van Valencia

De Moorse cultuur heeft zijn sporen in Valencia zichtbaar achtergelaten. Een belangrijke erfenis uit de Arabische periode zijn de waterwerken. Dankzij de Arabische kennis van waterkeringen, schoepenraderen en bevoeiingskanalen, veranderde het gebied rond de stad, Balensina (Arabisch: Balansiya), in een groene oase. Ook tegenwoordig nog wordt het leven in Valencia voor een groot deel bepaald door deze periode uit de geschiedenis. Niet voor niets staat op de Plaza de la Virgen de **Turiafontein** , een allegorie op de verworvenheden van de Moorse tijd. De halfliggende gestalte in het midden van de fontein stelt de rivier de Turia voor, en de meisjesfiguren, die uit hun kruiken water in het bassin uitgieten, symboliseren de acht grote *acequias* (irrigatiekanalen) van Valencia. Via deze, door de Arabieren aangelegde kanalen, werd het water van de Río Turia tot ver in de omgeving naar de akkers geleid; tegenwoordig gebeurt dat op kleine schaal nog steeds. De beelden hebben allemaal de traditionele haardracht van Valencia, met het kenmerkende opgerolde haar en de *peineta*, een opgestoken sierkam. Op de sokkel staan de namen van de *acequias*. Voetbalfans herkennen misschien de naam Mestalla: zo heet ook het stadion van FC Valencia.